

การปฏิรูปการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศเวียดนาม

EDUCATIONAL REFORM FOR

VIETNAM NATIONAL DEVELOPMENT

สุวิชัย โภคสัญะวัฒน์*

ความนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ กำลังคนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของชาติ หากได้รับการพัฒนาให้เต็มที่ตามศักยภาพ ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ ในเวลาต่อมา ประเทศเวียดนามซึ่งได้รับความนอบขี้และเสียหายจากการผ่านสงครามมาอย่างยาวนาน เมื่อความขัดแย้งแห่งสงครามได้เริ่มเบาบางและยุติลงเพียงเวลาไม่นานนัก เวียดนามได้มีการพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็ว ในเกือบทุกด้านและพัฒนาがらกับคนรุ่นใหม่ ให้สามารถแข่งขันทางวิชาการระดับนานาชาติได้ โดยเฉพาะในเวทีโอลิมปิกวิชาการซึ่งประสบความสำเร็จ ได้รับเหรียญทอง เหรียญเงิน และได้คะแนนอยู่ในลำดับต้นนำหน้าอีกหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สร้างความตื่นตะลึงและจุดประกายความสนใจให้แก่

ประเทศเพื่อนบ้านและนานาประเทศเป็นอย่างมาก เป้าหมายสำคัญประจำเดือนนี้ที่ควรพิจารณา คือนโยบายและระบบการศึกษาของเวียดนามที่สามารถสร้างคนเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศในยุคของการแข่งขันอย่างไร พร้อมด้วยสำเร็จเช่นนี้ เพื่อเป็นทิศทางนำประเทศให้พัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดได้ในอนาคตซึ่งเวียดนามเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังพัฒนาและได้รับความสนใจจากนานาชาติในด้านการลงทุนเรื่องราวต่างๆ ของเวียดนามจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างมากในปัจจุบัน

นโยบายการศึกษากับการพัฒนาประเทศ

เมื่อศึกษาพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ของเวียดนามที่เริ่มต้นจากการเป็นเพียงรัฐเล็กๆ รัฐหนึ่งภายใต้อำนาจกรีนพยา Yam ต่อสู้เพื่อแยกตัวเองเป็นอิสระมานานนับศตวรรษ

* รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จนกระทั่งตั้งเป็นอาณาจักรปกครองตนเองได้ ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 10 จากนั้นขยายดินแดน ลงมาทางใต้จนถึงสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ตั้งเป็นอาณาจักรปกครองตนเองแต่ภายใน อาณาจักรมีความแตกต่างทางวัฒนธรรม เนื่อง จากมีคนหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ร่วมกันจึงนำ ไปสู่สังคมกลางเมืองเกิดความขัดแย้ง แข่งขันจากน่องระหว่างราชวงศ์ที่ปกครอง เวียดนามในคริสต์ศตวรรษที่ 17 เป็นผลให้ จักรวรรดินิยมชาติตะวันตกเข้าแทรกแซงทาง การเมืองได้ในที่สุดเวียดนามตกอยู่ภายใต้ การปกครองของฝรั่งเศส กลายเป็นรัฐในอารักขา รวมกับลาวและกัมพูชา ซึ่งว่า สหภาพอันโดดเด่น ชาวยุโรปในเวียดนามได้รวมตัวกันก่อตั้งขบวนการ ญี่ปุ่นที่ต้องการปลดปล่อย ฝรั่งเศส เนื่องจากฝรั่งเศสตั้งไม่สำเร็จ ครั้นในช่วงสังคมโลกครั้งที่ 2 ระหว่าง ค.ศ. 1939 - 1945 ปรากฏว่า เวียดนามต้องตกอยู่ภายใต้การปกครองของ ญี่ปุ่นระยะหนึ่ง เมื่อสังคมสงบในปี ค.ศ. 1945 ฝรั่งเศสกลับเข้ามายังการปกครองเวียดนามอีกครั้ง สร้างความกดดันให้ชาวเวียดนาม เพราะต้องการ เอกราชปกครองตนเองซึ่งต่อต้านฝรั่งเศสอย่าง จริงจัง ความรุนแรงขยายตัวทำให้เกิดสังคม อาชญากรรมที่สุดในเวียดนามเป็นฝ่ายชนะฝรั่งเศส ที่เดือนเบียนฟูในปี ค.ศ. 1955 จากนั้นได้มีการ ประชุมสันติภาพที่นกรุงศรีฯ ประเทศสวิส เขอร์แลนด์ สรุปให้เบ่งเวียดนามออกเป็น 2 ส่วน โดยใช้เส้น latitude ที่ 17 องศาเหนือผู้นำเวียดนาม ซึ่งมีความพยายามรวมประเทศให้เป็นหนึ่งเดียว สาธารณรัฐเวียดนามได้เข้าแทรกแซงช่วงรอบในเวียดนาม ได้ เพราะไม่ต้องการให้อิทธิพลลัทธิคอมมิวนิสต์ ขยายตัวจากเวียดนามเหนือเข้ามาทางใต้

จนกระทั่งสาธารณรัฐเวียดนามไม่สามารถด้านได้จึง ยอมถอนตัวออกจากไซ่ร่อน ในวันที่ 30 เมษายน ค.ศ. 1975 เป็นผลให้สังคมเวียดนามยุติลง (เพชรี สุมิตร, 2522, หน้า 8-10) ทำให้เวียดนาม รวมประเทศได้เป็นประเทศเดียวสำเร็จตั้งแต่นั้น ภายหลังได้รับเอกสารเวียดนามต้อง ประสบปัญหาอย่างมากเกี่ยวกับความเสียหายใน ระหว่างสังคมมันยานานเศรษฐกิจตกต่ำและ สภาพสังคมที่แตกแยกการพัฒนาประเทศใน ขณะนั้นรุบาน่าที่ครุภานอย โดยนายฟานวันดง นายกรัฐมนตรีได้นำระบบเศรษฐกิจแบบโซเวียต มาใช้ซึ่งไม่สอดคล้องกับระบบพัฒนานิยมเดิม ที่ใช้อยู่ โดยเฉพาะในดินแดนที่ทำให้ เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำลงไปประจำริบใน ชนบทยกจน มีการอพยพออกนอกประเทศ เป็นจำนวนมาก ตามแนวชายแดนทางเหนือ ระหว่างเวียดนามกับจีนยังคงมีการประทักษณ์อยู่ อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเวียดนามได้ส่งทหารเข้าไป สนับสนุนการต่อสู้ในสังคมภายในประเทศ ลาวและกัมพูชาจนได้รับการต่อต้านจากนานาชาติ ส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะกำลัง คนที่ต้องสูญเสียไปกับสังคมทำให้รุบาน่า เวียดนามเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาประเทศ ใหม่โดยแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้ใช้แนวทาง เศรษฐกิจมากขึ้น เพื่อให้เศรษฐกิจมีการหมุนเวียน (เจียน ธีระวิทย์, 2542, หน้า 12-14) ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาคนจึงมีความสำคัญ เพราะคนเป็น ปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาด้านต่างๆ ตามมา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง ระบบไปคนเวียดนามต้องมีความเข้าใจในระบบ เศรษฐกิจและการเมืองแบบใหม่เพื่อการดำเนิน ชีวิตในสังคมและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา

ประเทศ (Nguyen Van Dao, 1999, p.1) ดังนั้น เวียดนามจึงได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา เพื่อเป็นการวางแผนฐานในการพัฒนากำลังคน ยกระดับทรัพยากรมนุษย์ของเวียดนามให้มี การพัฒนาตนเองเพื่อการพัฒนาประเทศและ แห่งขันกับนานาชาติในลำดับต่อมา

อันที่จริงเวียดนามได้ให้ความสำคัญ กับการศึกษามาตั้งแต่โบราณมีการสอนของหวาน แห่งขันกันเข้ารับราชการแบบประเพณีจีนตาม ค่านิยมในอดีต จนกระทั่งทั่งที่เป็นอิสระจาก ฝรั่งเศส ประธานาธิบดีโญจิมินห์ได้ประกาศ นโยบายเพื่อแก้ปัญหาของชาติไว้ 3 ประการ คือ

1. ขัดความอดอย่างเพื่อมุ่งเน้นการ พัฒนาเศรษฐกิจ

2. จัดการธุรกิจเพื่อมุ่งเน้นความเป็น เอกชนและ

3. ขัดความไม่รู้หนังสือเพื่อมุ่งเน้นการ พัฒนาคุณภาพของประชาชน (Vu Duong Ninh, 1999, p.4) ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงมีความสำคัญ เพราะถูกกำหนดเป็นนโยบายแห่งชาติเพื่อการ พัฒนาประเทศโดยตรงเมื่อเวียดนามรวม ประเทศได้และปกครองตนเองตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 เป็นต้นมาได้มีการสำรวจและประเมินสภาพ การศึกษาของประเทศทำให้ทราบว่ายังมีคุณภาพ ต่ำและประสบปัญหาคือการศึกษากับตลาดแรง งาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการอุดมศึกษาอย่างไม่ได้ มาตรฐานสากล ผู้สอนในทุกระดับการศึกษายังมี บริโภคและคุณภาพไม่เพียงพอขาดระบบบริหาร จัดการที่เหมาะสมขาดงบประมาณการฝึกอบรม การศึกษาต่อ และวางแผนกำลังคนระยะยาวเพื่อ ให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงทั้งใน

ประเทศและระดับนานาชาติ ด้วยเหตุนี้จึงได้มี การประกาศนโยบายปฏิรูปการศึกษาขึ้นในปี ค.ศ. 1979 และเริ่มใช้ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1980 มี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และพัฒนา ทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็น ส่วนประกอบสำคัญของการปฏิรูปแผนธุรกิจและ ระบบความคิดในการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคม โดยรวมของประเทศ (Khu Thi Tuyet Mai, 1999, pp. 3-5) การพัฒนาการ ศึกษาตามแนวทางปฏิรูปดังกล่าว ดำเนินไปได้ อย่างท้าในระยะแรก เพราะปัญหางบประมาณและ ความไม่สงบทางการเมืองภายในประเทศที่ยังมี อยู่เป็นระยะๆ แต่ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงคือ การ ศึกษามีระบบมากขึ้นบรรษานรู้หนังสือเพิ่มขึ้น สถานศึกษานำถ่ายแห่งฯ ได้รับการปรับปรุงให้มี มาตรฐานมากขึ้นเป็นลำดับ (เกริกสิทธิ์ รวมทรัพย์, สมมภาน, 2542) นับเป็นความพยายามของผู้นำ ประเทศในการปฏิรูปการศึกษาระยะแรกให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิมเวียดนามได้พัฒนา เศรษฐกิจของประเทศตามแผนพัฒนาฉบับ แรกในปี ค.ศ. 1975 – 1980 เมื่อสิ้นสุดแผนและ ได้ประเมินผลแผนพัฒนาฉบับแรกที่ใช้ไปได้ ข้อสรุปในปี ค.ศ. 1980 ปรากฏว่าแนวทางการ พัฒนาตามระบบสังคมนิยมยังไม่ประสบผล สำเร็จเท่าที่ควรการพัฒนาด้านเศรษฐกิจยัง ไม่มีผลผลิตเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย ประชาชนยัง คงดำเนินชีวิตตามแบบแผนดั้งเดิมขาดแรง จูงใจในการพัฒนาตนเองดังนั้น ในปี ค.ศ. 1981 รัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่ด้วยการ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีเสรีภาพในการดำเนิน ชีวิตและประกอบอาชีพมากขึ้นนับเป็นจุดเริ่มต้น ของการนำระบบทุนนิยมมาใช้ปรากฏว่าถึงปี

ค.ศ. 1985 รายได้ประชากรเพิ่มสูงขึ้นประชาชน มีความเป็นอยู่ดีขึ้นรัฐบาลเวียดนามจึงได้ ประกาศนโยบายปรับปรุงประเทศตามแนว เศรษฐกิจและสังคมใหม่ คือ นโยบาย โดย เมีย (Doi Moi) หรือนโยบายใหม่ (Renovation) ที่เน้นการจัดชุมชนให้เป็นแบบเศรษฐกิจ ชุมชนประชาชนมีบทบาทในทางเศรษฐกิจ มากขึ้นเข้าสู่ระบบตลาดเสรีแทนการผูกขาด จากรัฐอย่างแต่เดิมยกเว้นในทางการเมืองที่ยัง คงสภาพสังคมนิยม โดยพรรคคอมมิวนิสต์มี อำนาจบริหารประเทศเพียงพรรคเดียว (Khu Thi Tuyet Mai , 1999, pp.12-13) แต่การทั่วไป เศรษฐกิจได้ปรับเปลี่ยนระบบไปมากเดิม

การประดิษฐ์นโยบายโดย เมีย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการพัฒนา เศรษฐกิจสังคมและการพัฒนาของเวียดนาม อย่างมากในระยะเวลาไม่กี่ปีต่อมาการศึกษา ซึ่งแต่เดิมรัฐจัดการทุกอย่างเป็นบริการขึ้น พนฐาน แต่ในการปฏิรูปตามแนวโน้มใหม่ที่มี รัฐบาลได้กำหนดบทบาทธุรกิจและเป้าหมาย ใหม่อย่างเป็นขั้นตอนดังนี้ การศึกษาจึงเริ่ม ปฏิรูปอย่างจริงจังอีกครั้งในปี ค.ศ. 1986 เพื่อ พัฒนากำลังคนฐานใหม่ให้มีคุณสมบัติเหมาะสม กับเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไป มีการกำหนด ระยะเวลาในการดำเนินการคือในระยะแรก ระหว่าง ค.ศ. 1986 - 1990 มีเป้าหมายให้ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในทางเศรษฐกิจ และมีการศึกษาสูงขึ้นกว่าเดิมในระยะที่ 2 ระหว่าง ค.ศ. 1991-2000 มีเป้าหมายระยะดับ ความเจริญของประเทศให้ทัดเทียมกับ ประเทศกำลังพัฒนาในระดับกลางของเอเชีย และในปี ค.ศ. 2020 มีเป้าหมายพัฒนาประเทศ

ให้ทัดเทียมกับประเทศอุตสาหกรรมใหม่ใน เอเชีย (ไทรุร์ย์ สินลารัตน์, 2540, หน้า 7-8) นับว่ามีเป้าหมายที่ชัดเจน

ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายในการ ปฏิรูปการศึกษาจึงกำหนดให้สอดคล้องตาม นโยบายใหม่นี้ มีด้วยกัน 3 ประการคือ

1. ต้องการยกระดับลดต่ำลงของ ประชาชนให้สูงขึ้น สามารถส่วนร่วมและตาม ทันกับการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนไป

2. ต้องการยกระดับคุณภาพของ ทรัพยากรัตนธรรมให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพสูง พอกับการก้าวไปสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคม แบบใหม่ และ

3. ต้องการสร้างอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนา ความสามารถทางวิชาการให้เป็นพื้นฐานในการ สร้างเสริมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ศิลปะและธรรม สังคม เศรษฐกิจ การผลิตและการจัดการทางธุรกิจ เพื่อการพัฒนา ประเทศ (Nguyen Van Dao, 1999, p. 2) ด้วย เหตุนี้ เวียดนามจึงได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ทุกระดับอย่างจริงจังตั้งแต่ปีค.ศ. 1986 เป็นต้น มาพร้อมไปกับการพัฒนาประเทศในทุกด้าน โดยเน้นให้การศึกษาคือเครื่องมือในการ สร้างกำลังคนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ประเทศระยะยาว

นโยบายการศึกษากับการพัฒนาคนกำลังคนที่ ดำเนินการมา

จากการกำหนดนโยบายในการ ปฏิรูปการศึกษาทุกระดับดังกล่าวข้างต้น รัฐบาล เวียดนามได้เพิ่มงบประมาณในการดำเนิน การทุกปีเพื่อพัฒนาการศึกษาและการฝึกอบรม

พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไปโดยมีเป้าหมายหลักทางวิชาการ คือ การพัฒนาวิชาการและกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ซึ่งรู้สูบナルถือเป็นரากฐานสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้ประเทศก้าวไปสู่ความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมและความทันสมัยของประเทศไทยที่ตามมาทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้นประเทศมีความเข้มแข็งด้านกำลังคนและสังคมมีความทันสมัยเท่าเทียมหรือใกล้เคียงกับประเทศอื่นได้ (Vu Thi Quy, 1999, p. 5)

ดังนั้นรู้สูบナルจึงเน้นการส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เพื่อสร้างบุคลากรของตนเองซึ่งยังขาดแคลนอยู่มากในด้านนี้ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเพียงพอ กับการพัฒนาประเทศพร้อมทั้งให้มีความสามารถในสาขาเนื้อที่เป็นที่ต้องการของประเทศเพื่อนำความรู้มาพัฒนาประเทศและการนำเข้าผลิตภัณฑ์ทางด้านอุตสาหกรรมจากต่างประเทศให้เหลือน้อยลงขณะเดียวกันได้ตั้งเป้าหมายให้เป็นประเทศส่งออกด้านนี้ด้วยพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศให้สูงขึ้น ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอนในแต่ละระดับจึงให้ความสำคัญกับวิชาคณิตศาสตร์ เพราะเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญของ การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่อไปจึงมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ และการฝึกอบรม(The Ministry of Education and Training - MOET) กำหนดนโยบายด้านการเรียน การสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ ให้เด็กทุกคนได้เรียนเป็นพื้นฐานทั้งในระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษรู้สูบナルได้ส่งเสริมให้เรียน

ด้านนี้เพิ่มเติมมากกว่าเดิมทั่วไปและคัดเลือกเด็กจากทุกตำบล อำเภอ และจังหวัดมาเรียน มีหลักสูตรระดับสูงขึ้นให้เรียนกับครูที่มีความสามารถเฉพาะทางเป็นพิเศษโดยตรง (Nguyen Van Dao :1999, p.8) เพื่อพัฒนาเด็กเก่งให้เพิ่มศักยภาพของตนเองให้มากขึ้น กว่าเดิม

การปฏิรูปการศึกษาทุกระดับทั้งระบบ ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องมีเป้าหมายให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงโดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดแผนการศึกษาเพื่อประชาชนโดยลดอัตราการไม่รู้หนังสือลงให้เหลือน้อยกว่าร้อยละ 10 และเพิ่มจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนระดับต่างๆ ให้ได้ถึงร้อยละ 90 (ไพบูลย์ สินลารัตน์, 2540, หน้า 14) พร้อมกับพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศอย่างจริงจังให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาประเทศ

ด้านการศึกษาปฐมวัยหรือการศึกษา ก่อนวัยเรียนนโยบายของรัฐได้เน้นความสำคัญ เป็นลำดับแรกและเป็นลักษณะเด่นของแผนการศึกษา ได้มีมาตรการต่างๆ เพื่อปรับปรุงสถานรับเลี้ยงเด็กเล็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 3 ปี และโรงเรียนอนุบาลสำหรับเด็กตั้งแต่ 4 - 6 ปี เน้นให้มีโภชนาการที่ดีมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ทักษะและจริยธรรม บูรณาการเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับวัยและความสนใจของเด็กรวมทั้งมีแผนพัฒนาการศึกษาของพ่อและแม่ พัฒนาความรู้ของครูอนุบาลและพยาบาลพี่เลี้ยงสนับสนุนให้ภาคเอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา(ไพบูลย์ สินลารัตน์, 2540, หน้า 18) เป็นการวางแผนรากฐาน การศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นเข้าสู่ระบบโรงเรียน

ด้านการประเมินศึกษาจัดการเรียนเป็น 5 ปี มีเป้าหมายเพื่อขยายและจัดการศึกษาให้ทั่วถึง ทั้งประเทศ เพราะประสบปัญหาด้านภูมิศาสตร์ ที่มีลักษณะยาวนาน ไปตามชายฝั่งทะเลเมือง ภูเขาและพื้นที่สูงหลายแห่ง รวมทั้งมีชนต่าง วัฒนธรรมอีกเป็นจำนวนมากทำให้ประชาชน ในพื้นที่ห่างไกลยังขาดโอกาสและไม่รู้หนังสือ อีกมากแต่จากการดำเนินงานการปฏิรูปทำให้มีชั้นเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.89 และจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.35 หลักสูตรแบ่ง เป็น 3 กลุ่มตามความเหมาะสมของผู้เรียน คือ

1) กลุ่มเด็กทั่วไปใช้เวลาเรียน 165 สัปดาห์

2) กลุ่มเด็กโดยเด็กเรียนช้าและเด็กด้อยโอกาส ใช้เวลาเรียน 100 สัปดาห์ และ

3) เด็กจากชนต่างวัฒนธรรมกลุ่มน้อยที่อยู่ทางไกลใช้เวลาเรียน 120 สัปดาห์ เมื่อเรียนชั้นปีที่ 5 นักเรียนทุกคนต้องสอบปลายปี โดยใช้ข้อสอบ Primary Graduation Examination ที่ออกโดยกระทรวงศึกษาธิการสอบให้ผ่าน เพื่อรับบัตรระดับปฐมศึกษาเนื้อหาที่เรียนเน้นภาษาเจียงนามและคณิตศาสตร์ (ไพทุรย์ สินลารัตน์, 2540, หน้า 21) เป็นการสร้างมาตรฐานให้เป็นแบบแผนเดียวกัน

ด้านการมัชยนศึกษาตอนต้นจัดการเรียนเป็น 4 ปี มีเป้าหมายให้เด็กในวัย 10-14 ปี ประมาณ 6.7 ล้านคน หรือร้อยละ 8 ได้รับการศึกษาถึงระดับนี้ผลการปฏิรูปมีแนวโน้มประสบผลสำเร็จมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างมากจากร้อยละ 11.2 ในปีค.ศ. 1991-1992 เป็นร้อยละ 54.8 ในปีค.ศ. 1994-1995 หลักสูตรเน้นทักษะในด้านทักษะการสื่อสาร

การเรียนรู้ธรรมชาติ สังคม ความเป็นพลเมืองดี และเตรียมงานเพื่ออาชีพ มีฝึกปฏิบัติและใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เมื่อเรียนจบ 4 ปีหรือระดับ 9 นักเรียนทุกคนต้องสอบปลายปี โดยใช้ข้อสอบ Basic General Education Examination ที่ออกโดยกระทรวงศึกษาธิการสอบให้ผ่านเพื่อรับบัตรระดับมัชยนศึกษาตอนต้น (ไพทุรย์ สินลารัตน์, 2540, หน้า 26) เพื่อให้ได้มาตรฐานเดียวกัน

ด้านการมัชยนศึกษาตอนปลายจัดการเรียนเป็น 3 ปี มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มจำนวนผู้เรียน และจัดการศึกษาที่หลากหลายเฉพาะทางให้มากขึ้นเพื่อเตรียมผู้เรียนไปศึกษาต่อระดับสูงขึ้นหลักสูตรมี 3 สายเน้นความถนัดความสนใจและความสามารถที่แตกต่างกันของผู้เรียนประกอบด้วยแผนการเรียนที่ 1 เน้นด้านวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ แผนการเรียนที่ 2 เน้นทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแผนการเรียนที่ 3 เน้นด้านศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์การจัดการเรียนการสอนมีรูปแบบ โรงเรียนที่หลากหลาย ได้แก่ โรงเรียนสำหรับนักเรียนภาคปกติ โรงเรียนเฉพาะทาง โรงเรียนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โรงเรียนเทคนิค และโรงเรียนสำหรับผู้ที่ทำงานและเรียนควบคู่กันผลของการปฏิรูปทำให้มีผู้เรียนต่อเพิ่มสูงขึ้น ถึงร้อยละ 18.9 ของจำนวนผู้อยู่ในวัย 15-17 ปี และมีโรงเรียนมัชยนศึกษาตั้งอยู่ในทุกตำบล บางตำบลมี 3-4 แห่ง (ไพทุรย์ สินลารัตน์, 2540, หน้า 29) เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับสูงให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงมากขึ้น

ด้านการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะด้านรับนักเรียนที่จบมาจากกรมธนบัตรศึกษาตอนต้นเข้าเรียนเริ่มนิการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ ก.ศ. 1985 เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานและระบบเศรษฐกิจแบบใหม่รองรับการพัฒนาประเทศหลักสูตรในระบบโรงเรียนเน้นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทักษะความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นหลังจากการศึกษาทุกระดับเพื่อให้ประชาชนที่จบการศึกษาในระบบโรงเรียนทุกระดับสามารถก้าวสู่ตลาดแรงงานเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศได้เสมอภาคกัน เปิดโอกาสให้เอกชนรับผิดชอบจัดการศึกษาระดับนี้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลน และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน จากนั้นได้มีการปรับปรุงครั้งใหญ่อีกครั้งเมื่อปี ก.ศ. 1992 เพื่อย้ายการศึกษาระดับนี้ให้มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นรวมทั้งการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่น มีการเปิดหลักสูตรระยะสั้น และฝึกอบรมวิชาชีพเบื้องต้นให้ผู้เรียนมีทักษะด้านธุรกิจการบริหารจัดการและการบริหารเบื้องต้นผลประโยชน์ว่าได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างมากผู้เรียนจะแล้วได้รับประกาศนียบัตรนำไปประกอบอาชีพตามสถานประกอบการได้แก่ โรงงาน โรงแรม ภัตตาคาร ห้างร้าน บริษัทท่องเที่ยวฯลฯ ที่เกิดขึ้นมากมายในเวลาเดียวกันทำให้มีผู้สนใจเรียนมากขึ้นแม้กระทั่ง ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา นิยมมาเรียนเพื่อประกอบอาชีพเสริม (ไพบูลย์ สินลารัตน์, 2540, หน้า 34) สองคอลลั่งกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเปิดประเทศรับการลงทุนจากต่างประเทศได้โดยตรง

ด้านการอุดมศึกษามีการปรับโครงสร้างการบริหารใหม่ต่างไปจากเดิมที่มีการจัดตั้งสถาบันเฉพาะทางตามแบบ弗ร์เจสและรัสเซีย ในแบบเดิมทำให้มีสถาบันเฉพาะทางกระจายอยู่ทั่วไปเกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองงบประมาณ ดังนั้นจึงได้มีการจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยและรวมสถาบันเฉพาะทางเข้าด้วยกันให้มีความเป็นสาขาวิชาและเป็นรูปแบบมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์มากขึ้นจัดสร้างมหาวิทยาลัยใหม่เพิ่มเติมเฉพาะสาขาที่ยังไม่มีการเปิดสอน และเปิดโอกาสให้เอกชนจัดตั้งมหาวิทยาลัยได้เป้าหมายของการปรับเปลี่ยนระบบการอุดมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศและการก้าวเข้าสู่สังคมสมัยใหม่ของเวียดนาม มี 3 ประการคือ

1) การศึกษาระดับนี้เป็นความจำเป็นสูงสุดและมีความสำคัญอย่างยิ่งของประเทศเพื่อผลิตกำลังคนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคตการลงทุนทางการศึกษาระดับนี้เป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาประเทศโดยตรง

2) การพัฒนาการศึกษาระดับนี้เป็นการยกระดับกำลังคนและพัฒนาสติปัญญาจุดเน้นของการศึกษา คือ ส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา ความเป็นเลิศทางวิชาการและประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การศึกษาระดับนี้ต้องตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ต้องดำเนินการให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ตลอดเวลาดังนั้นการบริหารต้องมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ (Nguyen Van Dao, 1999, pp.18-19)

ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบของสถาบันอุดมศึกษา และวิธีการดำเนินการซึ่งแต่เดิมบริหารงานในรูปแบบราชการรัฐมีอำนาจควบคุมเต็มที่การกำหนดนโยบายเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเมืองโดยตรง จึงได้ปรับเปลี่ยนเป็นการเปิดโอกาสให้นักวิชาการได้บริหารงานและดำเนินการอย่างมีอิสระมากขึ้นเพื่อพัฒนาการศึกษาได้อย่างคล่องตัวมากกว่าเดิม แม้ว่าจะไม่เต็มรูปแบบเหมือนประเทศไทยทุนนิยมลักษณะของความเป็นอิสระในสถาบันอุดมศึกษาของเวียดนามคือให้อิสระแก่ผู้บริหารในการบริหารจัดการผ่อนคลายจากกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัดในสมัยก่อนมีความยืดหยุ่นขึ้นแต่ยังมีความผสมผสานระหว่างระบบภาครัฐกับนโยบายจากธุรกิจส่วนตัวกับระบบเมืองใหม่คือมีอำนาจบริหารจัดการเองระดับหนึ่ง แต่ยังไม่มีเสรีภาพทางวิชการและการจัดการเท่ากับประเทศในโลกเสรีที่ดำเนินการกัน (Mai Ngoc Chu, สัมภาษณ์, 1999)

การให้อิสระในการบริหารสถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการอย่างกว้างขวาง มีอิสระในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และการดำเนินการภายในสถาบันของแต่ละแห่ง ได้ เช่น สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้เอง โดยรัฐได้กำหนดงบประมาณให้ไว้ในระดับหนึ่งเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาตามแนวโน้มนโยบายการศึกษาของชาติจากนั้นสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจัดหารายได้เพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการกิจกรรมภายในของแต่ละแห่ง ได้อีกทางหนึ่งทำให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีอิสระในการ

ติดต่อกับหน่วยงานภายนอก ได้แก่ภาคเอกชน มูลนิธิ องค์กรระหว่างประเทศฯลฯ เพื่อขอความร่วมมือ ความช่วยเหลือในการสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัยอีกส่วนหนึ่งมีรายได้มาจากการค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษา ของนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาเมื่อมีโอกาสเปิดกว้างดังกล่าวจึงมีมหาวิทยาลัยเอกชนเกิดขึ้นใหม่อีก ๙ แห่ง (Mai Ngoc Chu, สัมภาษณ์, 1999) ทำให้การอุดมศึกษาขยายตัวในอย่างรวดเร็ว

กล่าวในภาพรวม ได้ว่าการพัฒนาการศึกษาของเวียดนามมีความก้าวหน้าไปมากหักนับตั้งแต่สมัยที่อยู่ภายใต้การปกครองของประเทศฝรั่งเศส มีประชากรไม่รู้หนังสือประมาณร้อยละ 95 แต่ภายในหลังได้รับเอกสารเวียดนามได้พัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้อัตราการรู้หนังสือของประชากรเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 94 การจัดอันดับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเวียดนามก้าวขึ้นอยู่ในอันดับปานกลางดังในรายงานของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP, 2000, p. 80) ได้แสดงด้วยนิการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human-Development Index - HDI) ว่าเวียดนามอยู่ในอันดับที่ 108 จาก 175 ประเทศ ทั้งที่เริ่มเปิดประเทศและใช้ระบบเสรีนิยมในบางกิจการ ได้ไม่นานมานี้ โดยเฉพาะการศึกษาภาคบังคับในระดับประถมศึกษาจัดได้ครบถูกพื้นที่แล้วและมีนโยบายขยายการศึกษาภาคบังคับถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ได้ภายในปี พ.ศ. 2010 ในขณะเดียวกันได้ดำเนินนโยบายขัดความไม่รู้หนังสือให้หมดไปในปีนี้ ด้วยและตั้งเป้าหมายเป็นผู้ส่งออก

ผลิตภัณฑ์ซอฟแวร์ในช่วงเวลาดังกล่าว คน
เวียดนามยุคหลังสิ่งครามมีความตื่นตัว กระตือรือ
รือล้นมากในด้านการศึกษาและการทำงาน
 เพราะต้องใช้ชีวิตแบบใหม่ต่างไปจากระบบ
 เศรษฐกิจแบบเดิมอย่างมาก (วุฒิกีรติ ศรีทอง,
 สัมภาษณ์, 2542) นับว่าเป็นการวางแผนพัฒนา
 กำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศและเปิดประเทศ
 ไปพร้อมกัน

นโยบายการศึกษาและการพัฒนากำลังคนใน แผนพัฒนาประเทศ 10 ปี

จากกรุงเทพมหานคร ไทย ได้จัดทำแผนพัฒนา
เพื่อก้าวไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรม
และความทันสมัยเวียดนาม ได้จัดทำแผนพัฒนา
ประเทศไทยในชื่อว่า “ยุทธศาสตร์การพัฒนาการ
ศึกษาและการฝึกอบรม เพื่อการเป็นประเทศ
อุตสาหกรรมและความทันสมัยของเวียดนาม”
(Vietnamese Education and Training
Development Strategy to year 2010 for The
Cause of Industrialization and Modernization
of Vietnam) โดยกระทรวงศึกษาธิการของ
เวียดนาม ได้จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว
ตั้งแต่เดือนมีนาคม ค.ศ.2001 หลังจากที่ได้
ศึกษาดูด้วย จุดอ่อน โอกาสความท้าทายและ
บริบทของเวียดนามตั้งแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ
โดย恒久 15 ปีแล้วพบว่าเวียดนาม ได้ประสบ
ความสำเร็จและนำประเทศไปสู่การเปลี่ยนแปลง
ที่ดีขึ้นในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา
 เพราะประชาชนชาวเวียดนามรู้หนังสือมากขึ้น
 รายได้ประชาชาติสูงขึ้น ประชาชนมีความเป็น
 อุปถัมภ์และสามารถปรับตัวเข้ากับความ
 เปลี่ยนแปลงของโลก ได้โดยเฉพาะเมื่อเด็ก

เวียดนามสามารถประสบความสำเร็จในการ
แบ่งขั้นโอลิมปิกวิชาการทำให้เวียดนามมีความ
ตื่นตัวในการปฏิรูปการศึกษาพร้อมไปกับ
การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ให้สอดคล้อง
กันจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์สำหรับ
พัฒนาการศึกษาไว้เป็นแผนระยะยาว 10 ปี แบ่ง
ตามระดับและประเภทของ การศึกษาดังนี้
(Ministry of Education and Training 2001, pp.

12-17)

1. นโยบายการศึกษาแห่งชาติรัฐบาล
เปิดนามถือเป็นความสำคัญอันดับแรกใน
การกำหนดนโยบายแห่งชาติเพื่อพัฒนาがらสังคม
ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเพื่อให้สอดคล้อง
และควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมการ
ลงทุนและการเปลี่ยนแปลงโดยพัฒนาเด็กเก่ง
ที่มีความสามารถพิเศษเป็นการเฉพาะ ให้เพิ่มพูน
ศักยภาพโดยตรง ตลอดจนพัฒนาระบบความ
ด้านหน้า ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ให้แก่ครู
เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการศึกษา
ของชาติ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน
ตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน สังคม โรงเรียนมีส่วน
ช่วยพัฒนาการศึกษาและพัฒนาเด็กเก่งอย่าง
เต็มที่

2. ระดับการศึกษา ก่อนวัยเรียน เด็กที่
อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีจะต้องได้รับการดูแล
อย่างถูกวิธีเพื่อพัฒนาความพร้อมทุกด้าน^{ทั้งร่างกาย จิตใจปัญญาและอารมณ์ตามหลัก}
วิทยาศาสตร์ โรงเรียนชั้นเด็กเล็กต้องมีคุณภาพ
ถูกหลักวิชา มีผู้ชำนาญการและมีอุปกรณ์การ
สอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของ
เด็กเพื่อ芳วารากฐานการพัฒนาความสามารถ
เฉพาะด้านต่อไป

3. ระดับประณีตศึกษาเด็กทุกคนที่มีอายุอยู่ในวัยเรียนเมื่อครบกำหนดเข้าโรงเรียน จะต้องได้เข้าเรียนในโรงเรียนทุกคน โรงเรียนทุกแห่ง ต้องมีคุณภาพไม่แตกต่างกันหลักสูตรเน้นการบูรณาการเพื่อพัฒนาทุกด้านและพัฒนาความสามารถพิเศษเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมด้านที่มีความถนัดความสนใจให้ได้รับการพัฒนามากขึ้น

4. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการเพิ่มพูนศักยภาพของเด็กแต่ละคนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา ความสนับสนุน เพื่อให้คระหนักในความสามารถของตนเองและพร้อมที่จะได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ

5. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นการจัดการศึกษาตามความถนัดความสนใจ และความต้องการของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพและตรงตามเป้าหมายของการพัฒนาประเทศในแต่ละด้าน โดยจัดสถานการเรียนเป็น 3 สาย คือ

1. สายวิทยาศาสตร์มนิรภูธิ์

2. สายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3. สายศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้ง 3 สายเป็นรากฐานในการพัฒนาองค์ความรู้ สำหรับการพัฒนาประเทศระดับสูงขึ้นต่อไป โดยมีเป้าหมายคือเพิ่มจำนวนผู้เรียนในสายวิทยาศาสตร์ทั้ง 2 สายให้มากขึ้นในแต่ละปี

6. ระดับอาชีวศึกษานั้นการฝึกปฏิบัติจริงสามารถทำงานในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมีการวางแผนกำลังคนที่สถานประกอบการแต่ละแห่งแต่ละประเภทมี

ความต้องการในแต่ละปีเพื่อผลิตกำลังคนให้สอดรับกับตลาดแรงงานโดยตรงสำหรับผู้ปฏิบัติงานอยู่แล้วในสถานประกอบการจะมีการจัดระบบหมุนเวียนให้เข้ารับการฝึกหัดอบรมเพิ่มเติมด้านความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์สมัยใหม่ ระบบการทำงานและการบริหารแบบใหม่ที่เริ่มนิยมใช้ในสถานประกอบการเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ของระบบการบริหารจัดการ

7. ระดับอุดมศึกษาพัฒนาองค์ความรู้ทุกแขนงให้ครบถ้วนแม้มีจุดเน้นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศให้ทันสมัย และก้าวไปสู่ความเป็นอุดมศึกษาระดับโลก สำคัญกับสาขาวิชาสังคมศาสตร์ควบคู่กันไป เพื่อประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนประเทศและเปิดประเทศออกสู่ภายนอกรองรับการลงทุนจากต่างชาติการท่องเที่ยวและการคิดต่อ กับต่างประเทศแต่ให้มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาที่ยั่งยืนตามระบบของการปกครองของประเทศลดการนำเข้าและพัฒนาศักยภาพของคน เวียดนามให้สูงสุดเพื่อการพึ่งพาตนเองและก้าวสู่การเป็นผู้ผลิตองค์ความรู้ของตนเอง

8. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบ เพื่อพัฒนาผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ โอกาสทางการศึกษาให้ได้มีความรู้ในระดับที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในยุคของการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งให้ทุกคนมีโอกาสศึกษาหากความรู้ด้วยตนเองเพื่อการพัฒนาตนเองให้ทันยุคสมัยอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม

กล่าวได้ว่า นโยบายพัฒนาการศึกษา และพัฒนากำลังคนล่วงหน้า 10 ปี ดังกล่าว

เป็นการแสดงวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาของชาติ ที่มีเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนากำลังคนเพื่อ การพัฒนาประเทศอย่างจริงจัง สังเกตได้จากการ

กำหนดระดับการพัฒนาเพื่อติดตามผลทุกระยะ 5 ปี คังตรางต่อไปนี้ (Ministry of Education and Training ,2001, p. 29)

ดัชนีการพัฒนา

	ค.ศ. 2000	ค.ศ. 2005	ค.ศ. 2010	ร้อยละ
1. อัตราการรู้หนังสือของประชาชน	94	96	99	
2. อัตราการเข้าเรียนชั้นอนุบาล	12	14	16	
3. อัตราการเข้าเรียนชั้นเตรียมประถมศึกษา	50	58	67	
4. อัตราการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาของเด็กอายุ 5 ปี	81	90	98	
5. อัตราการคงอยู่และเรียนจบชั้นประถมศึกษา	95	97	99	
6. อัตราการเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้าน	74	82	90	
7. อัตราการเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	38	45	50	
8. อัตราการเข้าศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา	6	15	25	
9. อัตราการเข้าเรียนในโรงเรียนเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	5	10	15	
10. อัตราการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมของผู้ปฏิบัติการในสถานประกอบการ	18	32	42	

จะเห็นได้ว่าเจิดนานตั้งเป้าหมายให้ ประชากรในวัยเรียนทุกระดับการศึกษาได้เข้ารับ การศึกษาในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นและผู้ประกอบการ ที่ทำงานแล้วได้เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นตาม ลำดับเป้าหมายที่เน้นเป็นพิเศษคือข้อ 4 และ 9 โดยเฉพาะอัตราการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา ของเด็กอายุ 5 ปี ซึ่งเป็นอายุก่อนเกณฑ์ที่เข้าเรียน ในระดับนี้ให้มีอัตราเพิ่มสูงขึ้น เป็นการส่งเสริม เด็กที่เรียนได้เร็วให้เข้าเรียนในระบบโรงเรียน ตามศักยภาพและความสามารถ โดยไม่ต้องรอ ให้อายุครบก่อน กล่าวได้ว่าเป็นนโยบายที่เด่น

ประการหนึ่งในการพัฒนากำลังคนรุ่นใหม่และ เพิ่มอัตราการเข้าเรียนของเด็กที่มีความสามารถ พิเศษซึ่งได้ทำการคัดสรรเด็กที่มีความสามารถด้าน ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อยู่ใน ระดับสูงกว่าเด็กปกติ มาเข้าเรียนในโรงเรียน ที่เน้นความสามารถด้านนี้เป็นพิเศษ เพื่อวางแผน กำลังคนและผลิตบุคลากรด้านนี้เพิ่มขึ้นโดย ตรงเป็นนโยบายที่เด่นชัดในการพัฒนากำลังคน ด้านนี้อีกประการหนึ่งกัน

ข้อสรุปและข้อคิด

เวียดนามเป็นประเทศเก่าแก่ มีประวัติศาสตร์มาความยาวนานชาตินี้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นชาติที่ต้องต่อสู้เพื่อให้หลุดพ้นจากการถูกครุกรานของต่างชาติตามอดเวลา ตั้งแต่จีนฟรั่งเศส ญี่ปุ่น สหัสโซเมริกาอีกทั้งประสบความขัดแย้งภายในประเทศจากผู้บริหารประเทศในยุคราชวงศ์ต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งในปี ก.ศ. 1975 ได้มีการรวมประเทศเป็นผลสำเร็จ ศูนย์กลางของประเทศคือเมืองหลวงอยู่ที่ฮานอยในเวียดนามเหนือเดิมในช่วงแรกของการปกครองและบริหารประเทศเป็นระบบสังคมนิยม แต่ไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ จึงได้มีการทบทวนปรับเปลี่ยนผลและกำหนดนโยบายใหม่ที่ใช้ในการบริหารประเทศและดำเนินการพัฒนาประเทศไปพร้อมกันทุกด้านอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกันตั้งแต่ปี ก.ศ. 1986 เป็นต้นมา

โดยเฉพาะนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลเวียดนามได้ใช้เป็นมหิดลในการพัฒนาがらสังคมให้มีศักยภาพเต็มที่เพื่อเป็นกำลังขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศและการพึ่งตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพาต่างชาติดังที่เคยได้รับบทเรียนมาแล้วอย่างสาหัสในอดีต ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นระบบ 5:4:3 คือ ชั้นประถมศึกษา 5 ปี ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 4 ปี และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี การศึกษาภาคบังคับยังคงอยู่ที่ระดับประถมศึกษาและมีนโยบายขยายให้สูงขึ้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในปี ก.ศ. 2010 ระดับประถมศึกษานั้นการเรียนการสอนเน้นด้านพัฒนาการของเด็กทางร่างกายสติปัญญาและอารมณ์ วิชาที่ให้ความสำคัญ

คือ ภาษา คอมพิวเตอร์ และศิลปะระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเน้นความเป็นพลเมืองที่ดีและการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเน้นวิชาการ แบ่งเป็น 3 แขนงเพื่อให้มีพื้นความรู้ระดับสูงเตรียมเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาแต่ละระดับมีเนื้ามายที่ชัดเจนในการกำหนดนโยบายล่วงหน้า 10 ปี

ด้านการวัดและประเมินผลคุณภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน ได้มีการกำหนดการสอบวัดมาตรฐานในแต่ละระดับชั้น เช่นเดียวกับชั้นประถมศึกษาต้องมีการสอบชั้นประถม (Primary Graduation Examination) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีการสอบวัดความรู้พื้นฐานทั่วไป (Basic General Education Examination) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผู้สำเร็จการศึกษาต้องสอบข้อสอบมาตรฐานของชาติ (National Standard Examination) ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีการสอบวัดมาตรฐานเดียวกันในทุกระดับชั้นที่ประเทศไทยเคยมีปฏิบัติกันในการสอบโดยใช้ข้อสอบจากส่วนกลางสอบนักเรียนชั้นประถมแต่ละระดับแต่ได้ยกเลิกไป เพื่อให้โรงเรียนแต่ละแห่งจัดการสอบนักเรียนของตนเองจึงทำให้มาตรฐานของผู้เรียนแตกต่างกัน ประเด็นนี้เป็นข้อคิดที่ควรพิจารณาบททวนอีกครั้งสำหรับการศึกษาของไทยเพื่อให้มีมาตรฐานกลางซึ่งไม่ต่างจากเวียดนามและไทยได้พยายามก่อตั้งเวียดนาม

อันที่จริงสังคมไทยและสังคมเวียดนามให้ความสำคัญกับการศึกษามาตั้งแต่อดีต คนไทยยกย่องผู้มีความรู้ต้องการให้บุตรหลานเรียนหนังสือสูง ๆ เพื่อรับราชการเป็นเจ้าคน นายคน ดังที่ทราบกันแท้การยอมรับนี้อาจเป็นเฉพาะกลุ่ม

เกลฯ บางสังคมและอาจไม่ถือเป็นแนวปฏิบัติกันในระดับชาติส่วนสังคมเวียดนามมีวัฒนธรรมส่งเสริมและเชิญชวนเก่งมาตั้งแต่โบราณ จนกลายเป็นลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งเมื่อขึ้นไปประมาณ 1,000 ปี ภายใต้การปกครองของจีน เวียดนามได้รับวัฒนธรรมการสอนแบ่งขั้นเข้ารับราชการในตำแหน่งของวนอีกทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่มีความสามารถโดดเด่นด้านศึกษาต่อจากนั้นถึงระดับสูงสุด มีการประกาศเกียรติคุณ โดยอาจารชื่อผู้ที่สำเร็จการศึกษาขั้นสูงจากสำนักวิชา และอาจารย์ที่มีชื่อเสียงของแต่ละสำนักไว้ที่ The Temple of Literature ซึ่งมีผู้สนใจการศึกษาขั้นสูงสุดในระหว่าง ค.ศ. 1484 - 1780 เป็นจำนวน 1,306 คน (Vu Thanh Quy, สมภพ, 1999 และจากการสังเกตระหว่างไปคุยงานของผู้เขียน) แสดงให้เห็นถึงค่านิยมในการส่งเสริมผู้มีความรู้มาอย่างยาวนาน

แนวคิดดังกล่าวส่งต่อมายังผู้นำทุกสมัย เมื่อเวียดนามได้รับอิสรภาพจากฝ่ายมุสลิมในปี ค.ศ. 1955 ประธานาธิบดีโอลิมปินิท์ได้ประกาศนโยบายแห่งชาติให้ไว้ ประการคือ ขัดความอดอย่างขัดการรุกราน และขัดความไม่รู้หนังสือ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีนิสัยที่หันหน้าไปทางโลกตะวันตก ที่เห็นความสำคัญของกำลังคนอันเป็นทรัพยากรหลักที่ต้องได้รับการพัฒนาจึงมีเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างชัดเจนและต่อเนื่องจากสมัยโอลิมปินิทที่ได้ประกาศไว้คือ ต้องการยกระดับศติปัญญาของประชาชนทั้งประเทศต้องการยกระดับทรัพยากรมนุษย์ให้สูงขึ้นในด้านคุณภาพ และประสิทธิภาพของการทำงานรวมทั้งต้องการสร้างคนเก่งเพื่อส่งเสริมผู้มีความรู้ ความ

สามารถพิเศษทางวิชาการสาขาต่าง ๆ ให้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ นโยบายนี้จึงได้ดำเนินสืบมา และปฏิบัติอย่างจริงจังจนสำเร็จซึ่งประเทศไทยมีการส่งเสริมผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านการเรียน หรือเด็กอัจฉริยะ ให้พัฒนาอย่างเต็มที่ เช่น กันมีนโยบายส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีการจัดแข่งขันเรียนแยกจากเด็กปกติ และจัดโรงเรียนสอนเน้นด้านนี้เป็นพิเศษ เช่น โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โรงเรียนพุกามราชวิทยาลัย เป็นต้น แต่การดำเนินการยังเป็นลักษณะการทำงานประจำขาดการสนับสนุนอย่างเต็มที่และจริงจังเพื่อให้เป็นโครงการส่งเสริมเด็กเก่งสำหรับร่วมวางแผน กำลังคนด้านนี้ทำให้โครงการดังกล่าวไม่เด่นเท่าที่ควรจะทำให้มีการกำหนดนโยบายพัฒนาเด็กเก่งอีกรอบ ไม่ใช่แค่การพัฒนาฉบับที่ 8 มีโรงเรียนสอนเฉพาะด้านและมีวัตถุประสงค์พัฒนาเด็กเก่งตามหลักวิชา มีเป้าหมายชัดเจน ว่าจะพัฒนาเด็กเก่งด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อแบ่งขัน โอลิมปิกวิชาการและพัฒนาประเทศไปสู่โลกของเทคโนโลยีตามอย่างสากล นอกจากนี้จะได้นำความสามารถของเด็กพิเศษมาเป็นทุนนุน鬣ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

การที่ผู้บริหารประเทศเวียดนามมีความเชื่อว่าคนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงทำให้มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษและความตั้งใจทางให้พัฒนาอย่างเต็มที่ โดยการจัดทำดำเนินการอย่างเป็นระบบที่เชื่อมโยงกัน ตั้งแต่มีการคัดสรรผู้มีความสามารถพิเศษ เริ่มจากชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาขึ้นมาตามลำดับเท่ากับเป็นการจุดประกาย

กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและพัฒนาศักยภาพของตนอกรากเพื่อก้าวต่อไปเป็นพะทางมากขึ้นหากไม่มีนโยบายดังกล่าวความสามารถพิเศษที่ถูกหลบซ่อนหรือเมื่อยูโดยไม่รู้ตัวอาจถูกกลบทับให้กลมกลืนไปกับเด็กทั่วไปโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมและถูกทาง ประเด็นนี้เป็นที่น่าพิจารณา สำหรับประเทศไทยว่าการพัฒนาคนที่มีความแตกต่างกันโดยธรรมชาติแต่จากการศึกษาเป็นระบบเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปพร้อมกัน นั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ ในยุคของการแข่งขันนี้การผลิตบุคลากร ให้มีความท่าเที่ยมกันในด้านคุณภาพและมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถพิเศษเฉพาะตัวสังคมไทยปัจจุบัน ต้องการกำลังคนพิเศษเพื่อให้มีบริโภคฐานะต่ำ เมื่อกันเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาต่อไปว่าเป็นการพัฒนากำลังคนที่ตรงกับทิศทางในการพัฒนาประเทศไทยย่างทั่วจริงหรือไม่ เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศไทยอย่างไร เพราะการกำหนดระบบสร้างและส่งเสริมผู้ที่มีความรู้ความสามารถพิเศษของเวียดนามเริ่มจากการคัดเลือกเด็กระดับต่ำบด อำเภอ จังหวัด ขนาดระดับชาติ ซึ่งได้มีการดำเนินงานมาตั้งแต่ ค.ศ. 1965 ขณะนี้ยังไม่ปิดประเทศและยังไม่รวมประเทศแคนาดาอยู่ในได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจังและได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากประชาชนในห้องคุณภาพในช่วงแรกที่มีความรู้ความต้นแบบทางมาสอน ถ่ายทอด ความรู้ให้แก่เด็กเพิ่มเติม ไปจากเด็กทั่วไป ทำให้เด็กได้พัฒนาขึ้นมาตามลำดับอย่างต่อเนื่อง (Vu Thi Quy, สัมภาษณ์, 1999) กล่าวได้ว่าเป็นความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา ได้เป็นอย่างดีก็ทั้งระบบโครงสร้างการบริหารที่เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพและมี

การติดตามอย่างเข้มงวด โดยพระคุณมิวนิสต์ ซึ่งเป็นพระเครื่องในการบริหารประเทศทำให้การเมืองมีความมั่นคงแข็งส่งผลในด้านความคล่องตัวของการปฏิบัติงาน ไม่เกิดช่องว่างระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติดังนั้นการดำเนินงานของโรงเรียนส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษจึงมีความรักคุณค่าเนื่องจากการได้ทรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (เกริกสิทธิ์ รวมทรัพย์, สัมภาษณ์, 2542) นับเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาประเทศไปพร้อมกัน

เมื่อครอบครัว ชุมชน และสังคมเห็นความสำคัญพร้อมทั้งตอบสนองนโยบายส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษให้พัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่องดังนั้นเยาวชนรุ่นใหม่ของเวียดนามจึงมีคุณภาพและประเภทชาติจึงประสบผลสำเร็จระดับหนึ่งในการพัฒนาประเทศ ดังเช่นวิชาคณิตศาสตร์ที่เวียดนามได้ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันโอลิมปิกวิชาการเป็นครั้งแรกและได้รับเหรียญทองเมื่อปี ค.ศ. 1974 (Nguyen Van Dao, 1999, p.7) ซึ่งนักเรียนรุ่นนี้เป็นนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในช่วงสองครึ่งและเกิดความรุ่นรุ่นภายในประเทศแสดงให้เห็นคุณภาพของคนแม้อยู่ท่ามกลางความไม่พร้อมทางการเมืองระดับชาติแต่สามารถพัฒนาได้หากมีโอกาสครั้นต่อมาเวียดนามได้ขยายผลไปส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษในวิชาที่ต้องการ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1997 แม้รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป แต่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการส่งเสริมและดำเนินการกันเองของระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชน ทำให้เด็กได้รับ

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาอย่างไม่ขาดตอน และเป็นการคัดสรรคนเก่งมาพัฒนาวิชาการ เพื่อเป็นในการพัฒนาประเทศด้านกำลังคนอย่างแท้จริง

จึงกล่าวได้ว่าการศึกษามีส่วนสำคัญ ในการพัฒนาคนเวียดนามให้มีความพร้อม ในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมากดังนี้ เยาวชนรุ่นใหม่ที่เป็นกำลังสำคัญเป็นผลผลิต ของการศึกษาหลังการดำเนินนโยบายปฏิรูป การกำหนดนโยบายการศึกษาและการวางแผน พัฒนาประเทศเวียดนามจึงเป็นสิ่งที่ชาวโลก ต้องจับตามองและติดตามอย่างต่อเนื่องต่อไป พร้อมทั้งนำข้อคิดมาพิจารณาให้เกิดประโยชน์ ที่จะมาถึงในอีกไม่นานข้างหน้านี้ เวียดนามจะ สามารถดำเนินนโยบายการศึกษาได้ตามแผน พัฒนาประเทศ 10 ปี คือขัดความไม่รู้หนังสือ ของประชาชนให้เหลือไม่เกินร้อยละ 1 และ ขยายการศึกษาภาคบังคับถึงระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ได้ทั่วประเทศพร้อมทั้งพัฒนากำลัง คนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีจนถึงพัฒนา ประเทศให้เป็นผู้ผลิตด้านซอฟแวร์ เมื่อ 10 ปี ที่ผ่านมา ประเทศเวียดนามได้รับการยอมรับในเวทีสหประชากรในเอเชีย เช่น สิงคโปร์ ได้หัวนํา เกาหลีใต้ตามที่กำหนดเป้าหมายเพื่อ การพัฒนาประเทศได้ดังวัตถุประสงค์หรือไม่ เพราะในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาภายหลังประกาศ นโยบายปฏิรูปประเทศเวียดนามตามแผนการ โดยเห็นได้ประสบความสำเร็จในหลายด้าน ตามเป้าหมายมาแล้ว จึงเป็นที่น่าสนใจอย่าง มากว่า หากถึงเวลาดังกล่าวคือ ปี ค.ศ.2010 เวียดนามสามารถก้าวไปถึงจุดนั้นได้จริงจะ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างที่คาดไม่ถึงของ

ภูมิภาคเอเชียอาคเนย์อย่างแน่นอน โดยเฉพาะ กลุ่มที่การกำหนดนโยบายด้านการศึกษาและ การพัฒนาประเทศของอีกหลายประเทศใน ภูมิภาคนี้ที่อาจต้องมีการบทบาทและศึกษากลุ่มนี้ การนำนโยบายไปปฏิบัติได้จริงของเวียดนาม ที่ทำได้ตามข้อกำหนดในนโยบายที่วางแผนไว้ ดังกล่าวมา

เวียดนามมีความตื่นตัวในการพัฒนา ประเทศอย่างมากหลังจากการเปิดประเทศ ในปี ก.ศ. 1995 ผู้เชี่ยวชาญได้เข้าร่วมประชุมโครงการ ความร่วมมือเครือข่าย มหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN Forum) จัดประชุมทางวิชาการครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 17 - 31 พฤษภาคม ค.ศ. 1999 ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย ได้คุยกันด้าน การศึกษาและพัฒกวิชาการ ชาวเวียดนาม หลายคนพร้อมทั้งนักวิชาการจาก 10 ประเทศ ในอาเซียนเข้าร่วมการจากสถานทูตไทย ณ กรุง อาบู Dhabi นำเสนอข้อมูลและประสบการณ์ที่ได้ รับมาถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับการศึกษาของ เวียดนามให้ได้รับทราบกัน แม้เป็นเพียงส่วน หนึ่ง แต่เป็นมุมมองให้พิจารณาจากจุดเริ่มต้น ว่าปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศเวียดนาม เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสนใจอย่างมากเรื่องหนึ่ง ซึ่งขณะนี้เวียดนามได้ร่วมงานเป็นเวลาที่ยังไม่มี ข้อมูลจากแหล่งอื่นให้ศึกษาเรื่องราวของ ประเทศนี้เท่าที่ควร เพราะเพิ่งเปิดประเทศและ เป็นสมาชิกของอาเซียนได้ไม่นาน ดังนั้น ข้อมูลส่วนนี้คงเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจด้าน การศึกษาและการพัฒนาประเทศเวียดนามได้ ระดับหนึ่งในระยะแรกของการวางแผนเพื่อ พัฒนาประเทศที่กำลังได้รับการกล่าวถึงอย่าง มากในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

เกริกสิทธิ์ รวมทรัพย์.(2542, 19 พฤษภาคม) เอกสารนักการโท สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงศรีฯ สำนักงานรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.สัมภาษณ์.

เพียง ธีรวิทย์.(2542). เวียดนาม: สังคมเศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมืองและการต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพ็ชรี ถุนิตร (แปล). (2522). ประวัติศาสตร์การเมืองเวียดนาม. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์.

ไฟฟาร์ย์ สิน Larattan และคณะ. (2540). การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยเวียดนาม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

วุฒิเกียรติ ศรีทอง. (2542, 22 พฤษภาคม). เอกสารนักการโท สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงศรีฯ สำนักงานรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.สัมภาษณ์.

Khu Thi Tuyet Mai. (1999). Lecture on AUN Educational Forum "Vietnamese Economics". Paper for Conference. Hanoi: Vietnam National University.

Mai Ngoc Chu. (1999, 24 May) Professor Dr., Secretary of Scientific Council, Head of Department of Southeast Asian Studies and Deputy Dean, Faculty of Oriental Studies, University of Social Sciences and Humanities, Vietnam National University – Hanoi. Interview.

Ministry of Education and Training. (2001). Vietnamese Education and Training Development Strategy to year 2010 for the cause of Industrialization and Modernization of Vietnam. Hanoi : Ministry of Education and Training

Nguyen Van Dao. (1999). Lecture on AUN Educational Forum "ASEAN, Vietnam And Internationalisation". Paper for Conference. Hanoi: Vietnam National University.

UNDP. 2000. Human Development Report 2000. Paris: UNESCO Press.

Vu Duong Ninh. (1999). Lecture on Educational Forum "Vietnamese History and Politics". Paper for Conference. Hanoi: Vietnam National University.

Vu Thi Quy. (1999). Lecture on Educational Forum "Vietnamese International Relations". Paper for Conference. Hanoi: Vietnam National University.

Vu Thi Quy. (1999 26 May). Assistant Professor, Vice – Director of International Relations Department. University of Social Sciences and Humanities. Vietnam National University-Hanoi. Interview.